

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 11 (13)
2025**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 11-son 2025 yil

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

11

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2025

MUNDARIJA

Жанназарова Г.К., Кодиржонов Ш., Миркомиллов Д. Инфраструктура экологии: мировой опыт и перспективы для Узбекистана.....	7
Бабаханова Д.Р. Цифровая трансформация промышленности: инновации, которые определяют будущее.....	15
Raxmatullaev A.X. Neft-gaz sanoati korxonalarining samaradorligini oshirishda investitsion faoliyatni takomillashtirish.....	18
Кадинова Д.Ш. Фосфогипс чиқиндисиди асосида олинадиган гипсли боғловчининг техник-иктисодий самарадорлик кўрсаткичлари.....	22
Исраилова Д.К. Иқтисодиётда аёллар бандлигини ташкил этишга назарий қарашлар...	24
Мирсаидова Ш.А. Зарубежный и отечественный опыт повышения эффективности строительных компаний.....	29
Солиева Г.А. Туризм и цифровые технологии.....	35
Қобилов Ш. Янги Ўзбекистоннинг “Яшил” тараққиёт йўли” — хавфсизлик ва фаровонлик омили.....	39
Boboyev A.Ch. Hududlarda agrosanoat majmuasini klaster asosida ishlab chiqarishini tashkil etish	46
Жураханов М.Э. Концептуальные основы устойчивого развития малого бизнеса и предпринимательства Узбекистана.....	50
Ismatov R.O. Sanoat korxonalarida innovatsion faoliyatni boshqarish tizimini samaradorligini oshirish.....	55
Шокирова Г.М. Суть и особенности управления цифровым маркетингом и его значимость для организации бизнес-процессов на промышленных предприятиях.....	60
Anafiyaev A.M. Makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda sanoat tarmog'i salohiyatining roli.....	65
Mirzayev S.A. O'zbekiston qurilish sanoatida strategik boshqaruv.....	69
Sattikulova G.A. To'qimachilik sanoatini rivojlantirishni hududiy xususiyatlari yuzasidan ilg'or xorij tajribasi.....	72
Ubaydullaev K. Qoraqalpog'iston Respublikasi qishloq xo'jaligida moddiy-texnika resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirish zahiralari.....	76
Quvondiqova G.S. “International experience: the interrelationship between industrial investments and economic growth”.....	80
Сапаров И.Ў. Европа иттифоқининг рақамли платформаларни тартибга солиш тажрибаси: Digital Markets Act (DMA) ва Digital Services Act (DSA).....	84
Saidaxmedov N.X. Raqamli texnologiyalar asosida yengil sanoat korxonalarida mehnat unumdorligini oshirish mexanizmlari.....	90
Pardayev T.N., Jo'rayev J.J., Usmonov Sh.E. Bojxona to'lovlaridan beriladigan imtiyozlarning samaradorligini oshirish yo'llari.....	94
Eraliev A.A. Efficient utilization of digitalization to enhance productivity in Uzbekistan's enterprises.....	99
Соҳибназаров А.А. Ўзбекистонда исломий молия тизимининг шаклланиши ва ривожланиш босқичлари: хронологик ёндашув.....	103
Karimova N.Y. Raqamli transformatsiya va mehnat unumdorligi o'sishining iqtisodiy rivojlanishga ta'siri: O'zbekiston misolida empirik tahlil.....	107
Usubjonov Z.V. Bank xizmatlari bozorini rivojlanishda marketing strategiyalaridan foydalanish.....	110
Jo'raboyev H.X. Analysis of economic and financial indicators of small business entities in the construction sector.....	113
Ziyodullaev S.M. Modern approaches to reducing liquidity risk in managing bank passive operations and harmonization with international standards.....	117
Хайдаров Х.У., Рахмонов Д.Р. Молиявий инқироз оқибатлари ва уларни олдини олиш чора-тадбирлари ахамияти.....	120

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 11-son 2025 yil

Achilov A.N. Aktuar uslublarning aktualligi.....	125
Berdiyarov B.T. O‘zbekiston tijorat banklari uchun sun’iy intellektga asoslangan kredit riski va likvidlikni boshqarish.....	127
Nishonboyev D.E. Directions for improving the business environment in Uzbekistan.....	132
Юлдашева Г. Основные направления повышения эффективности управления деятельности предприятий оптовой (розничной) торговли.....	136
Jumanazarova G. Investitsion siyosatni amalga oshirishda xorij tajribasi.....	138
Амбарцумян А.А. Некоторые проблемы внедрения возобновляемых источников в генерацию энергии.....	142
Yangiboyev U.A. Chakana savdo tarmoqlarini raqamlashtirish yo‘nalishlari	146
Холматов Б., Абдукаххорова З. Ижтимоий давлат моделлари	150
Mambetjanov Q.Q. Kambag‘allikni qisqartirishda inson kapitali omilidan samarali foydalanish yo‘nalishlari	154
Nigmatova D.Z., Amanov E.G’. Talant management tizimi – inson resurslarini boshqarishda innovatsion yondashuv sifatida	159
Xalmirzayev A.A., Shodiyeva N.H. Agroturizmni rivojlantirishning xalqaro tajribalari va undan O‘zbekistonda foydalanish imkoniyatlari	162
Normurodov X.E., Abduxalilov S.A. O‘zbekiston iqtisodiyotining barqaror o‘shishida inson kapitalining ahamiyati	167
Мусаева Д.Д. Основные принципы и подходы к стратегическому управлению	172
Гайбуллаев Ф. Коррупциядан қарши мурасасиз муҳит яратиш борасида кенг қўламли ислохотлар стратегияси.....	175
Mirzayev B.S. Bank sektorida kredit xavflarini baholashning yangi usullari: PD–LGD–EAD integratsiyalashgan modeli.....	180
Ruzmanov Sh.U. Oziq-ovqat korxonalari mahsulotlari raqobatbardoshligini boshqarish samaradorligini baholash usullari.....	183
Xasanova X.F. Islomiy moliyalashtirishda buxgalteriya hisobi va audit tekshiruvlarini uyg‘unlashtirish.....	187
Baxtohunova D.N. Mijoz - bank uchun emas, bank- mijoz uchun. (Mijozning o‘rniga o‘zingiz o‘tiring...).....	191
Ikromov A.Sh. Yangi O‘zbekistonda oziq-ovqat korxonalarida mahsulot raqobatbardoshligini boshqarish amaliyotini davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash xususiyatlari.....	195
Abdumo‘minov A.A. Sanoat korxonalari raqobatbardoshligiga ta’sir etuvchi omillar.....	200
Murtazayev I.B. Zarafshon mintaqasida agrar salohiyat va qayta ishlash infratuzilmasini rivojlantirishning oziq-ovqat xavfsizligiga ta’siri.....	207
Абдухамидова Ф.Б. Факторы, влияющие на намерение пользователей оформлять цифровые подписки.....	212
Juraev D.A. Sanoat korxonalari ishlab chiqarish samaradorligini oshirish.....	215
Захирова Г.М. Ўзбекистонда тиббий туризмни ривожлантириш масалалари.....	218
Tursunov M.B. Tadbirkorlik risklarining mohiyati, mazmuni va turlari.....	223
Danabekov A.S. Yangi O‘zbekistonda kambag‘allikni qisqartirish - davlat siyosatining ustuvor masalasi sifatida.....	230
Кадырова И.В. Работы особенности регионального туристического кластера.....	233
Ro‘zimatova Sh.B. Xorazmda gastronomik turizmni rivojlantirish.....	237
Doniyev Sh.O’. Global iqtisodiy integratsiya sharoitida to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar jalb qilish: mavjud imkoniyatlar hamda to‘siqlar.....	240
Давлетов Ж.М. Зарубежный опыт управления качеством пассажирских перевозок на железнодорожном транспорте.....	244
Aripov O.A. Sharqda buyuk mutafakkirlarning asarlarida «tadbirkorlik» tushunchasi mohiyatining yoritilishi.....	248
Turebekov A.A. Jahon bozor iqtisodiyotida ishlab chiqarish xarajatlarini tartibga solishning nazariy jihatlar.....	253

сервиса и соблюдения принципов устойчивого развития. Вовлечение местного населения в процессы туризма обеспечивает социальную включенность, сохранение традиций и ремесел, а также более равномерное распределение экономических выгод.

Список использованной литературы:

1. Porter, M. E. (1998). *Clusters and the New Economics of Competition*. Harvard Business Review.
2. Bramwell, B., & Lane, B. (2000). *Tourism Collaboration and Partnerships: Politics, Practice and Sustainability*. Channel View Publications.
3. Sharpley, R. (2009). *Tourism Development and the Environment: Beyond Sustainability?* Earthscan.
4. Collins-Kreiner, N. (2010). *Tourism Clusters: Conceptual and Practical Applications*. Journal of Sustainable Tourism, 18(1), 21–40.
5. Gössling, S., Scott, D., & Hall, C. M. (2015). *Tourism and Water: Interactions, Impacts and Challenges*. Channel View Publications.
6. Hall, C. M., & Page, S. J. (2014). *The Geography of Tourism and Recreation: Environment, Place and Space*. Routledge.
7. Lundberg, D. E., Krishnamoorthy, M., & Irwin, R. (1995). *Tourism Economics*. Wiley.
8. Enright, M. J., & Newton, J. (2004). *Tourism Clusters and Regional Development: An Analytical Approach*. International Journal of Tourism Research, 6(5), 353–367.
9. Novelli, M. (2005). *Niche Tourism: Contemporary Issues, Trends and Cases*. Elsevier.

UDK:392.8

XORAZMDA GASTRONOMIK TURIZMNI RIVOJLANTIRISH

**РАЗВИТИЕ ГАСТРОНОМИЧЕСКОГО ТУРИЗМА В ХОРЕЗМЕ
РУЗИМАТОВА ШАХЛО БАЛТАБОЙ КЫЗЫ**

DEVELOPMENT OF GASTRONOMIC TOURISM IN KHOREZM

Ro‘zimatova Shaxlo Baltaboy qizi

Toshkent Davlat Iqtisodiyot Universiteti mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya

Mazkur maqolada Xorazm viloyatida gastronomik turizmni rivojlantirish imkoniyatlari o‘rganilib, sohada amalga oshiralayotgan islohatlarning holati tahlil qilingan hamda turizmga gastronomik turizmni rivojlantirishdagi ro‘li ochib berilgan.

Kalit so‘zlar: mintaqa, turizm, gastronomik turizm, oshxona turizm, etnografik turizm, infratuzilma, madaniy turizm.

В данной статье рассматриваются возможности развития гастрономического туризма в Хорезмской области, анализируется состояние проводимых реформ в этой области и раскрывается роль гастрономического туризма в туризме.

Ключевые слова: регион, туризм, гастрономический туризм, кулинарный туризм, этнографический туризм, инфраструктура, культурный туризм.

In this article, the opportunities for the development of gastronomic tourism in the Khorezm region were studied, the state of reforms carried out in the field was analyzed and the roller in the development of gastronomic tourism in tourism was revealed.

Keywords: Region, Tourism, gastronomic tourism, culinary tourism, ethnographic tourism, infrastructure, cultural tourism.

So‘nggi yillarda Xorazmda turizm salohiyatini rivojlantirishga katta ahamiyat berilmoqda. Bunga misol qilib, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 28-yanvardagi “2022-2026-yillarda Xorazm viloyatining turizm salohiyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 546-sonli qarorini olishimiz mumkin. Ushbu qarorda turizm infratuzilmasini rivojlantirish, shu jumladan “turizm mahallalari”ni tashkil etish, tashrif buyuruvchi turistlar uchun qo‘shimcha xizmat turlari va qulay shart-sharoitlar yaratish, milliy hunarmandchilikni rivojlantirish, madaniy ko‘ngilochar tadbirlar va festivallarni tashkil etish hamda yoshlarni sportga jalb etish, ekoturizm, tibbiyot, ta‘lim hamda etnografik, gastronomik, ishbilarmonlik turizmini rivojlantirish, turizm loyihalariga xorijiy va mahalliy investitsiyalarni hamda moliya institutlarining grand mablag‘larini jalb qilish masalalariga alohida ahamiyat berilgan [1].

Xorazmda gastronomik turizmni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlarni misol qilib keltirishimizdan avval, gastronomik turizm o‘zi nima ekanligiga biroz to‘xtalib o‘tishni maqbul topdim.

Gastronomik turizm, yoki oshxona turizmi - turizmning asosiy turlaridan biri bo‘lib, asosiy maqsadi, sayyohlarning ma‘lum bir mamlakatga, sayohat qilishi asnosida, o‘sha davlatning milliy oshxonasi va ovqatlanish madaniyati bilan ham, yaqindan tanishishidir. Gastronomik sayyoh, birinchi navbatda, madaniyatning ajralmas qismi hisoblangan, milliy va an‘anaviy taomlarni, tayyorlash jarayoni, dasturxonga tortish usullari, ovqatlanish tartibi va pozitsiyalarini, ko‘rish va bilish barobarida, sayohat qilayotgan davlatining, tarixini, iqtisodiyotini, davlat siyosati hamda mahalliy aholining e‘tiqodlarini o‘rganadi [2].

Gastronomik turizm sohasi 2 ta turga bo‘linadi. Qishloq va shahar gastronomik turizmlariga. Qishloq gastronomik turizmida turistlar sayohat qilayotgan davlatning ekologik toza mahsulotlarini yig‘ib olish va qadoqlash jarayonini o‘z ko‘zi bilan ko‘rish va ta‘tib ko‘rish uchun borishadi. Shahar gastronomik turizmi esa mahalliy mahsulotlarni qayta ishlaydigan va ishlab chiqaradigan korxonalar milliy taom tayyorlaydigan ovqatlanish shahobchalariga va oziq ovqat do‘konlariga boshqa obyektlarga tashrif buyurib ularni o‘rganish, tatib ko‘rish uchun tashrif buyurishadi. Hozirgi kunga kelib dunyoning deyarli barcha mamlakatlarida gastronomik turizm rivojlangan. Misol uchun Bolgariya va Fransiya uzumchilik va vinochilik, Germaniya, Avstriya, Belgiya va Chexiya davlatlarida pivochilik, Italiya Shvetsariya va Gollandiyada bo‘lsa pishloqchilikka ixtisoslashgan hisoblanadi

Bizning yurtimizning gastronomik sayohati ko‘plab xorijlik sayyohlarimiz tomonidan doim yuqori baholanib kelinadi. Shu bilan birga mamlakatimiz National geographic tanlovida eng yaxshi gastronomik yo‘nalish g‘olibi sifatida e‘tirof qilingan. Bundan tashqari O‘zbekiston Butunjahon Turizm tashkiloti tashabbusi bilan tashkil etilgan gastronomik sayohatlarda faol qatnashmoqda. Bularning barchasi O‘zbekistonda gastronomik turizm rivojlanishiga katta hissa qo‘shganidan darak beradi. O‘zbek oshxonalarida ko‘proq mol go’shtidan ko‘proq foydalaniladi, qo‘y va ot go’shtidan kamroq qo‘llaniladi. Cho‘chqa go’shtidan Islom dini an‘analariga binoan taomlarda qo‘llanilmaydi. Bizning oshxonalarimizda eng mashhur taomlardan palov, manti, do‘lma, hasip, tandir nondir. Shu bilan birga respublikamizning har bir viloyati o‘zining milliy taomlari bilan mashhurdir. Rossiyaning “Tusr Stat” tahliliy agentligining ma‘lumotlariga ko‘ra Davlatimiz gastronomik turizm yo‘nalishida MDH va yaqin chet el mamlakatlari reytingida kuchli 5 likdan joy olgan. bu davlatlar Gruziya, Ozarbayjon, Armaniston, Qozoqiston va O‘zbekistondir. Xususan 2018- yilda National Geographik jurnali o‘tkazgan National geographic traveler mukofotida gastronomik turizm nominatsiyasi bo‘yicha O‘zbekiston birinchi o‘rinni egallagan.

Xorazm viloyati o‘zining taomlari va ularni tayyorlashning maxsus uslubi bilan mashhurdir. Har bir taom o‘zining maxsus ta‘miga ega ayniqsa, "Xorazm palovi", "Tuxum barak", "Ushoq barak", "Shivit oshi", qovurilgan baliq va boshqalar. Xorazm milliy taomlari O‘zbekistonning boshqa hududlarida tayyorlanadigan taomlardan farq qiladi. Ular asosan baliqdan turli xil taomlar tayyorlashni, hamirli taomlar iste‘mol qilishni hush ko‘radilar. Ushbu vohaga tashrif buyurgan turistlar albatta Xorazmcha "Tuxum barak" ni ta‘tib ko‘rishga qiziqish bildiradilar.

Shivit oshi, Xorazmcha lag‘mon, yashil lag‘mon nomlari bilan dunyo taomnomasiga kiritilgan bu taom voha ahlining yozning jazirama kunlaridagi eng taniq ovqatlaridan biri hisoblanadi. Shivit

oshi o‘zining chiroyli yashil ko‘rinishi va darmondorilarga boyligi bilan boshqa shu turdagi ovqatlardan farq qiladi. Bu o‘simlik tarkibida temir, kaltsiy, karotin, efir moyi, flavonoidlar, A, V1, V2, RR vitaminlari, fitontsitlar, mineral tuzlar va boshqa moddalar mavjud. U kletchatkaga boy bo‘lgani bois ichaklarni tozalaydi. Shuning uchun ham go‘shltli taomlarga shivit qo‘shiladi. U hazm qilishga yordam beradi va hazm bo‘lmagan taomlar qoldig‘ini tanadan chiqarib tashlaydi. Qadimdan tabobatda tinchlantiruvchi, el, siydik haydovchi, yo‘tal va yallig‘lanishga qarshi, emizikli onalar sutini ko‘paytiruvchi vosita sifatida tavsiya etilgan. Zamonaviy tibbiyotda shivit o‘tining damlamasi qon bosimini tushiruvchi, yurak - qon tomirlarini kengaytiruvchi hususiyatga ega ekanligi ilmiy tadqiqotlarda isbotlangan. Shivitdan ko‘kat sifatida foydalanilganda me‘da shirasi ajralishi, o‘t haydalishi yaxshilanadi [3]. Bu taom ayniqsa vegetarian turistlarga juda ma‘qul keladi.

Mazkur maqolada asosan mintaqada gastronomik turizmni rivojlantirish yo‘nalishlari o‘rganildi va tahlil qilindi, gastronomik turizmni rivojlantirish uchun ishlab chiqilgan milliy taomlar va milliy urf-odatlar yoritilib berildi. Tadqiqot jarayonida kuzatuv, nazariy va statistik tahlildan foydalanildi.

Dunyoning turli mamlakat turistlari asosan tez hazm bo‘ladigan taomlarni hush ko‘rar ekanlar. Xorazm taomlari ham tez hazm bo‘ladigan taomlar qatoriga kiradi. Ushbu mamlakatga turistlar oqimini keng jalb etish, mamlakatning gastronomik turizmini yanada rivojlantirish uchun:

- Gastronomik festivallar tashkil etish;
- Milliy koloritga ega bo‘lgan shinam restoranlar qurish;
- Internet saytlarida Xorazm milliy taomlari bo‘yicha ko‘proq ma‘lumotlarni joylashtirish;
- Gazeta, jurnallarda Xorazm taomlarining foydalilik hususiyatlari haqida maqolalar chop etish;
- Ijtimoiy saytlarda Xorazm milliy taomlariga oid ishtaxa ochar video roliklarni joylashtirish

kerak deb hisoblayman.

Turislarning aksariyati ijtimoiy tarmoqlarda ko‘proq yaxshi izoh qoldirilgan taomlarni iste‘mol qilishga qiziqishadi. Shuning uchun ham internet tarmoqlaridan keng foydalangan holda gastronomik turizmni rivojlantirish ko‘proq foyda beradi deb hisoblayman.

O‘zbekistonda turizmni jadal rivojlantirish bo‘yicha turistlarga xizmat ko‘rsatish tizimini kengaytirish va ular uchun barcha sharoitlarni yaratish maqsadida yangi turistik majmualar, mehmonxonalar, kempinglar va restoranlar, barlar qurilishi uchun kata mablag‘lar va imkoniyatlar yaratilib kelmoqda. Bunday e‘tiborda turizmni rivojlantirish albatta umumiy ovqatlanishda ham rivojlantirishda ham kata yutuqlarni beradi. Chunki barcha turistlar goh ichki goh tashqi turist bo‘lsin bundan qat‘i nazar restoran xo‘jaligiga yoki ovqatlanish tarmog‘idan foydalanishga majbur. Aks holda inson ovqatlanish uchun barcha mahsulotlarni o‘zlari bilan olib yurishi kerak yoki uy sharoitlarida tayyorlab iste‘mol qilishlari kerak bo‘ladi. Ammo turistlarda bunday imkoniyatlar yo‘q, shuning uchun ham ular ovqatlanish xizmatidan foydalanishga majburdir va mana shu holatlarning mavjud bo‘lishi turizm umumiy ovqatlanishni uyg‘un holda rivojlantirishi uchun imkon beradi. Gastronomik turizm sohasida yana bir gurma degan tushuncha bor. Gurmanlar bu yangi ta‘mni kashf etuvchilar yani sayohat davomida mazali ovqatlarni ta‘tib ko‘ruvchilardir.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, Xorazmda gastronomik turizmni rivojlantirish uchun asosan reklamaga katta ahamiyat qaratish lozim deb hisoblayman. Chunki insonning tabiati shunday: “Ming marta eshitgandan ko‘ra bir marta ko‘rgan afzal” - degan naqlga amal qiladi. Internet saytlaridan Xorazm milliy taomlari deb qidiruv bersangiz juda kam ma‘lumot kelib chiqadi, o‘sha ma‘lumotlarning ham ko‘pi o‘zbek tilida mavjud. Lekin biz turistlar oqimini yanada kengayishini istasak, ushbu ma‘lumotlarni ham rus tilida ham boshqa xorijiy tillarga tarjima qilib internet tarmoqlariga joylashtirsak, unga qiziquvchi talabgorlarning soni yanada ortadi deb o‘ylayman. Har bir sohaning rivojlanishi tepaga qarab intilishi bu oson masala emas. Faqatgina kuchli mehnat va tashabbus orqali yuksaladi va rivojlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 28-yanvardagi “2022-2026-yillarda Xorazm viloyatining turizm salohiyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 546-sonli qarori// <https://lex.uz/docs/-6212915>

2. Tuxliev, S. (2008). Turizm asoslari. 2 G‘ulomxasanov, E. M. O. G., & Rahmatillaev, O. X. O. (2021).
3. O‘zbekistonda turizm sohasining davlat rivojiga qo‘shgan hissasi. Central Asian Academic Journal of Scientific Research, 1(1), 52-56. 3 Ogli, I. S. I., & Adxamovich, I. A. (2021).
4. O‘zbekistonda turizmni rivojlantirish tarixiga nazar. Academic research in educational sciences, 2(10), 999-1007.
5. Vikipediya ochiq ensiklopediya// https://uz.wikipedia.org/wiki/Gastronomik_turizm
6. Xorazmiy.uz sayti ma’lumotlari// <http://xorazmiy.uz/oz/pages/view/528>

UDK:339.9

GLOBAL IQTISODIY INTEGRATSIYA SHAROITIDA TO‘G‘RIDAN-TO‘G‘RI XORIJIY INVESTITSİYALAR JALB QILISH: MAVJUD IMKONIYATLAR HAMDA TO‘SIQLAR

ПРИВЛЕЧЕНИЕ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В УСЛОВИЯХ МИРОВОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ИНТЕГРАЦИИ: ВОЗМОЖНОСТИ И ПРЕПЯТСТВИЯ

ATTRACTING FOREIGN DIRECT INVESTMENT IN THE CONTEXT OF GLOBAL ECONOMIC INTEGRATION: OPPORTUNITIES AND BARRIERS

Doniyev Shahob O‘tkir o‘g‘li

Qarshi Davlat Universiteti, Iqtisodiyot fakulteti, Iqtisodiyot yo‘nalishi 2-kurs talabasi

Annotatsiya

Ushbu maqolamizda global iqtisodiy integratsiya jarayonida xorijiy investitsiyalarni iqtisodiyotimizga to‘g‘ridan-to‘g‘ri jalb qilish borasida mavjud imkoniyatlari va yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan to‘siqlari tizimli ravishda tahlil qilib chiqiladi. Mazkur tadqiqotlarimizda jahon iqtisodiyotiga integratsiyalashuvning chuqurlashuvi, xalqaro kapital harakatining erkinlashuvi hamda global investitsiyalar muhitining yangi tendensiyalari o‘z aksini topgan. Shu bilan bir qatorda, maqolada to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar (TTXI) oqimlariga ta’sir ko‘rsatuvchi makroiqtisodiy, institutsional, siyosiy va texnologik omillar batafsil o‘rganilib, rivojlanayotgan davlatlar uchun strategik ahamiyatga ega bo‘lgan imkoniyatlar aniqlab beriladi.

Kalit so‘zlar. To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar, global iqtisodiy integratsiya, investitsion muhit, kapital oqimlari, institutsional islohotlar, investitsion xavflar, texnologiya transferi, xalqaro raqobat, iqtisodiy o‘sish, investitsiya siyosati.

В данной статье систематически анализируются существующие возможности и возможные препятствия для привлечения прямых иностранных инвестиций в нашу экономику в процессе глобальной экономической интеграции. В этих исследованиях нашли отражение углубление интеграции в мировую экономику, либерализация международного движения капитала и новые тенденции глобальной инвестиционной среды. Кроме того, в статье подробно рассматриваются макроэкономические, институциональные, политические и технологические факторы, влияющие на потоки прямых иностранных инвестиций (ПИИ), и выявляются возможности, имеющие стратегическое значение для развивающихся стран.

Ключевые слова. Прямые иностранные инвестиции, глобальная экономическая интеграция, инвестиционный климат, приток капитала, институциональные реформы, инвестиционные риски, трансфер технологий, международная конкуренция, экономический рост, инвестиционная политика.

In this article, we systematically analyze the existing opportunities and possible barriers to attracting foreign direct investment to our economy in the process of global economic integration.